

Osztályozás

Tárgy

Hely

Idő

Személy

352.052.0

1960

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Milyen lesz

a jövő Budapestje?

A főváros és környéke rendezési tervéről, a lakóbizottságok jogairól és az új házirendről tárgyalt a fővárosi tanács

Magyar Nemzet,
1960. júni 25.

Budapest főváros tanácsa pénteken az újbúvárosháza nagytermében ülést tartott. Az ülésen megjelent Kállai Gyula, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a Minisztertanács első elnökhelyettese s ott voltak a különböző minisztériumok képviselői is. Veres Józsefnek, a végrehajtóbizottság elnökének megnyitó szavai után a résztvevők egyperces néma felállással adóztak a tanács közelmúltban elhunyt tagjai, dr. Schwarz Benjaminek és Molnár Ferenc emlékének. Ezután Perényi Imre, a városrendezési és építészeti osztály vezetője terjesztette elő Budapest és környéke általános városrendezési tervének irányelveit.

Fellazítják a zsúfolt területeket

A nagyfontosságú irányelvek bevezetésében leszögezik, hogy a következő 20–25 évben a főváros beépített területét nem növelik tovább. Budapest környékén biztosítják ugyan a meglévő települések fejlesztését, új települések építését, de megakadályozzák, hogy ezek a fővárossal összeépüljenek.

Az irányelvek másik érdekese és fontos megállapítása: Budapest lakosságának száma a következő két-két és fél évtizedben nem haladhatja meg a 2 300 000-et. Arra törekcsenek, hogy a túlszűfolt belső területeket »fellazítsák«, a város külső részein pedig helyi központokat alakítsanak ki. A jelenleg még üres telkeket beépítik, az elavult városrészeket, köztük a Vizivárost, Obudát, Kőbányát, Csepel központját fokozatosan újjáépítik.

Az irányelvek rámutatnak, hogy Pest környékén helyet kell biztosítani az úgynevezett városias kialakítású lakótelepeknek. Ilyen településsé fejlesztik a tervek szerint Soly márt, Margitligetet, Csomádot, Gyömröt és Taksonyt. Megfelelő területet kell biztosítani közintézményeknek. Ezért a Belváros és a Vár területét különleges építési területté nyilvánítják. Törekedni kell az ipari területek összevonására is. Azokat az üzemeket, amelyeknek fenntartása Budapesten indokolatlan vagy egészségügyi szempontból kifogásolható, fokozatosan ki kell telepíteni a fővárosból.

A rendezési terv kimondja: a megújuló Budapesten legyen a levegő is jó, tiszta. Ezért a park- és erdőterülete-

ket megkészszeretik, a gyógyfürdők környékén valóságos ligeteket ültetnek, a Dunapart egyrésze vízi üdülőterületté, a pilisi hegyvidék ugyancsak üdülőterületté fejlődik.

Gyorsvasút, helikopter

Megtervezik az úthálózat korszerűsítésének feltételeit. Úgy döntöttek, hogy a közlekedési úthálózat jelenlegi Budapestet érintő szakaszai helyett új, keresztvezésmentes szakaszokat építenek és ezeket a Hungária körút vonalában s a Dunán építendő hídon át kötik majd össze. A meglévő utakat ugyanezkor korszerűsítik. Megszüntetik a szűk Soroksári utat, kigazítják a Szentendrei út csillaghegyi szakaszát. Tervbevétték, hogy néhány helyen, így például a Marx téren, a Moszkva téren, a Móricz Zsigmond körtéren, valamint az Üllői út és a Körút kereszteződésénél, de másutt is többszintben bonyolítják le a forgalmat. Budapesten ezenkívül megszüntetik a vasútvonalak és a közutak keresztezéseit.

A városrendezési terv készítői számoltak a Budapest környéki vasúti közlekedés teljes villamosításával, illetve diesel-lesítésével is. Korszerűsíteni akarják a Keleti és a Nyugati pályaudvart, ugyanakkor szűkségesnek mutatkozik a Dunaparton új, korszerű személpályaudvar építése. Fontosnak találták a Déli pályaudvar bővítését, a kelenföldi, a Rákosrendező és a Budapest–Rákos pályaudvar korszerűsítését is. A szentendrei helyiérdekű vonalat meghosszabbítják a Batthyány térig, Csepel és Szigetszentmiklós között majd HÉV-összekötétes létesül. Új vonása lesz a főváros közlekedésének, hogy a HÉV-vonalakat elővárosi gyorsvasúttá fejlesztik.

A főváros közlekedésének gerince a jövőben a gyorsvasúti hálózat lesz, amely részben földalatti vasút. Ennek keleti–nyugati vonala már épül, de javaslatot dolgoznak ki az észak–déli vonalra is, valamint a Népköztársaság úti földalatti meghosszabbítására Zuglóiig. A városrendezési tervben helyet kapott a Féri-hegyi repülőtér bővítése, valamint a helikopter forgalom feltételeinek megteremtése. Központi kérdés a főváros közműveinek fejlesztése. A program egyik érdekessége: az új lakótelepeket és a város már beépült, erre alkalmas részeit távfűtéssel kell ellátni. Ehhez megfelelő hőközpontokat létesítenek, de korszerűsítik a lakások fűtését azokon a területeken is, amelyeken a távfűtés nem vezethető be. A főszempont, hogy a belső területek levegőszennyezettségét minimálisra csökkentsék.

Mit szabad és mi tilos?

Budapest és környéke városrendezési tervének irányelveit a tanácsülés széleskörű vita

után elfogadta. Az irányelveket a végrehajtó bizottság a kormány elé terjeszti majd jóváhagyásra.

A lakóbizottságok működését szabályozó tanácsi rendelettervezetet dr. Mikó József, a vb. titkára terjesztette elő. A lakóbizottságok — amelyeknek újjáalakítása a közeljövőben fejeződik be, számos fontos jogkört, megbízatást kapnak. Így például az új rendelet leszögezi, hogy a házkezeléségek kötelesek meghívni a lakóbizottságokat a tatarozott házak műszaki átvételéhez. A lakóbizottság észrevételeit az illetékes szervek kötelesek figyelembe venni s az esetleges panaszokat mielőbb orvosolni.

Ha a házfelügyelő nem teljesíti szerződésben vállalt kötelezettségeit, a lakóbizottság bejelentést tehet a házkezelési szervnek, amely köteles az ügyet kivizsgálni.

Az új rendelet szerint a lakógyűlés visszahívhatja a lakóbizottságot vagy annak egyes tagjait, ha azok nem élvezik a lakók többségének bizalmát.

A lakóbizottságoknak — amelyekben a választások lebonyolítása után mintegy 60 000 társadalmi munkás dolgozik majd — egyik legfőbb feladatuk lesz, hogy örködjének a szocialista együttélés szabályainak betartásán s érvényt szerezzenek a házirend előírásainak.

A tanácsülés következő napirendi pontja a főváros lakóházainak házirendjéről szóló tanácsi rendelet megtárgyalása volt. A házirend 20 paragrafust tartalmaz, a többi között kimondja, hogy engedéllyel motorkerékpárokat lehet tárolni a lakóházak udvarán, kapualjában, amennyiben ez nem okoz közlekedési nehézséget. Közterületre néző ablakban agyneműt, ruhaneműt és élelmiszert tartani tilos, udvaron, lépcsőházban és folyosón bútorok nem tárolhatók.

A rendelet szerint a mosókonyhákat és a szárítóhelyiségeket reggel 6-tól este 8-ig hasznalhatják a lakók, illetőleg munkaszüneti napokon 6-tól 12-ig azok a bérlők, akik a hét többi napján dolgoznak.

Háztartási és egyéb kisgépek üzemeltetése zavarzóberendezés felszerelése nélkül tilos.

A házfelügyelő köteles naponta lesöpörni folyosót, lépcsőházat, udvart és kapualjat, kitakarítani a közös használatra szolgáló helyiségekhez vezető utakat. Negyedévenként a házakban általános nagytakarítást kell tartani.

A vita után a tanács tagok kisebb módosításokkal mindkét rendelet-tervezetet elfogadták. Ezt követően a tanács több mint ezer népi ülnöknek adott megbízást. Végül jóváhagyólag tudomásul vették a tanács tagok a főváros tavalyi költségvetésének és közszolgáltatási alapjának zárszámadását.